

hvilkken i Gjentagelsestilfælde fordobles indtil 24 f.", har antydet Udfælgeligheden af Udringer, enten i den Retning, at der overlades de dikterende Myndigheder et vist Maaderum, indenfor hvilket de kunne bevæge sig med Hensyn til Mulkteringen, eller paa den Maade, som er anfaalet af Madvig i det af ham i 1852 udgivne Udkast til Lov om Almue-skolevæsenet udenfor Kjøbenhavn, nemlig at der ikke strax begyndes med at mulktiere for de første Udeblivelser uden lovlig Grund, men først efterat Forsømmelserne have fundet Sted i et længere Tidsrum og i dette overfæredet et vist Beløb af de skolepligtige Dage, hvorefter der da for hvert Barn, med hvilket dette har været Tilfældet, skulde indtræde Evtangsundervisning for et ligesaa langt Tidsrum, i hvilket der maatte mulkteres strengt og ubetinget og Mulkten derhos fastsættes noget høiere end nu, — dog at der, forsaavidt de forsømmende Børn ere udsatte i Tjeneste hos Andre og af disse benyttes til Arbejde istedetfor at sættes i Skole, strax skulde være at paalægge Husbonden en Mulkt af fra 1—5 Rd. Efter hvad der af Undervisningsministeren er oplyst under Lovforslagets første Behandling, har den allerførste Del af Skoledirektionerne advaret imod i Sovedagen at forandre Principet i Anordningerne af 1814.

Udvalgets Medlemmer, Kiær og Pedersen, som have indbragt nærværende Lovforslag, anse os ved en Henvisning til dets Indhold betryggede mod den Antagelse, at vi skulde tilstræbe en Afkæffelse af Evtangsmidler til Fremme af Skolegang. Vi erkjende, at det efter den slappe Anvendelse af Forskrifterne i Anordningerne af 1814, som notorisk finder Sted i mange af de Kommuner, hvor de overhovedet bringes til Udførelse, ikke afgiver noget afgjørende Bevis mod Mulkteringen Birkfombhed, at der i Virkeligheden neppe er nogen væsentlig Forskjel mellem Besøgets Stadighed i de Skoler, hvor den anvendes, og i dem, hvor den ikke anvendes, i hvilken Henseende her eksempelvis kan anføres, at for Landets Bedkommende Antallet af de uden lovlig Grund forspønte Dage i 1867 endog var større i førstnævnte Skoler end i sidstnævnte, nemlig i hine 9,31 pCt. og i disse 8,15 pCt. Vi erkjende Nødvendigheden af at bibeholde Evtangsmidler mod alvorlige Skoleforsømmelser, Evtangsmidler mod ligegyldige og modvillige Forældre og Husbønder; men vi finde det nuværende System ubilligt og uheldigt, forsaavidt Straffen er ens for Alle uden Hensyn til Formuesvilkkaar og Forsømmelsesgrundenes Bessaffenhed, og paalægges, uden at de Skyldige forinden have havt Leilighed til at forsvare sig, og anse Bibeholdelsen af Systemet uforandret for farligt, fordi det allerede i og for sig ved at lade Straf indtræde uden Hensyn til Forsømmelfernes Omfang, særlig ogsaa ved For-

merne for Inddrivelsen af Bøderne, er egnet til at virke irriterende og indtage Forældrene mod det offentlige Skolevæsen, medens dog deres Sindslag overfor Skolen er af den allerførste Betydning for Børnenes eget Forhold til dens Ojersning, en Betragtning, som maa lede til at ordne Skolevtangen paa en Maade, hvorved der tages billige Hensyn, og som „saavidt muligt slutter sig til den mildere Virkning paa Sindene, men paa den anden Side gjør Straffen, hvor den indtræder, følelig, uden at den bliver smaaling og tirrende“. Og har Systemet, som det har bestaaet i dette Aarhundrede, allerede i og for sig sine Mangler, og trenger det allerede i og for sig til Lempelser, er en Reform forekommet os at være bleven mere paatrængende, efterat i Tidens Løb tvende nye Momenter ere komne til, som stille det i en væsentlig skarpere Modfætning til Billighedens Krav. Det maa for det Første mærkes, at den private Undervisning i Hjemmet, i saakaldte Friiskoler, Instituter osv. er stærkt tiltagen, og, forsaavidt den overhovedet i Henshold til de nyere Love af 13de April 1851, 2den Mai 1855 og 30te September 1864 er underkastet en Kontrol af nogen Betydning, staar udenfor det stadige Tilsyn og udenfor Mulktestemmelserne. For det Andet er det ad administrativ Veie bleven sanktioneret, at Mulktering ikke anvendes i de høiere Borgerskoler i Kjøbstæderne, navnlig i Betalingskolerne. Undblælsen er forefæret i de fleste Planer og har fundet en almindelig Hjemmel i Msk. 24de Januar 1870. Ad disse trende Veie fremkommer det Resultat, at Mulkteringen ifkun rammer de Forældre, som af Mangel paa økonomisk Evne, eller fordi de ikke uden at sende Børnene bort fra Hjemmet have Afgang til at lade dem nyde anden Undervisning end den, Almue- og Friiskolerne byde, maa lade dem søge disse, altsaa fortrinnsvis de mindre bemidlede eller fattige Forældre, som ere stærkest fristede til at forsynde sig mod Paabudet om stadigt Skolebesøg. Er den saaledes fremkomne Tilstand holdbar og retferdig, saa maa dog tilvisse Systemets Indskrænkning til kun at finde Anvendelse paa en Del af Befolkningen være en Opfordring til at iklæde Statens Evtang paa det Omraade, hvor den er bibeholdt, mildere Former og indrette det saaledes, at Ulligheden for Loven ikke bliver altfor følelig og skærende. Og Et turde i alt Fald være umodsigeligt, nemlig at det ikke længere kan forsvares at straffe ulovlige Skoleforsømmelser paa den Grund, at de ere Brud paa Disciplinen og virke forstyrrende paa Undervisningen af de Børn, som besøge Skolen sluttigt. Disciplinens Fordringer og Hensynet til Undervisningens usforstyrrede Gang maa være ens i Kommunernes Friiskoler og i deres Betalingskoler. Mulktering for ulovlige Skoleforsømmelser kan nu alene betragtes som et nødvendigt Midde til at modvirke større og væsentlig Forsømmelighed,